N°. 3150

DE TIJD.

1857.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG 12 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 11 September.

De *Arnhemsche Courant* heeft een lang, doch mager-[illegible] artikel tegen ons uitgezonden, omdat wij ons [illegible] heid te [illegible] bij- [illegible] — »het *beruchte* [illegible] besluit," zegt de *Arnh. Ct.* — waarbij generaal Capiaumont tegenover den gentschen Gemeenteraad in het gelijk wordt gesteld. »Met het feitelijke van de quæstie, zoo als zich die in België vertoonde, kunnen wij ons niet inlaten," dus schrijft zij. »Het is ons alleen te doen om de beginselen, die naar aanleiding van dat voorval worden aangevallen en miskend. En dan moeten wij, ter opheffing van alle onzekerheid van *de Tijd*, verklaren, dat wij onze volledige goedkeuring hechten aan de beginselen, door de *Indépendance* tegen de Belgische clericale pers verdedigd."

Wanneer de *Arnhemsche Courant* het niet beneden zich had geacht zich »met het feitelijke van de quæstie" in te laten, dan had zij waarschijnlijk haar zonderling artikel, dat ons den indruk geeft van in een knorrigen luim geschreven te zijn, teruggehouden. Want dan zou zij erkend hebben, dat de gentsche Gemeenteraad [illegible] waarheid heeft te kort gedaan met te beweren, dat de generaal Capiaumont eigendunkelijk en zonder behoorlijk daartoe door de bij de wet aangewezen autoriteiten gerequireerd te zijn, gehandeld heeft. Het door het goevernement ingesteld onderzoek heeft het onhoudbare van dat beweeren in het helderst licht gesteld. Daaruit is ten duidelijkste gebleken, dat alle wettelijke voorschriften zorgvuldig zijn in acht genomen; dat de civiele autoriteit hem tot het nemen der door hem bewerkstelligde voorzorgsmaatregelen opgevraagd heeft; dat hij geen haarbreed de grenzen zijner bevoegdheid overschreden heeft en dat hij derhalve in geen enkel opzigt den blaam verdiende, welken de gentsche Gemeenteraad op hem had geworpen. De *Arnhemsche Courant* verklaart, dat zij zich daarmee niet kan [illegible]. Dat meent echter zou zij zich in de eerste plaats [illegible] gehad hebben, om te komen tot eene juiste beoordeeling van de zaak, welke zij bespreekt. Wat heeft er plaats gehad? En wat plaats gehad heeft, was dat overeenkomstig de wettelijke voorschriften? — buiten de beantwoording van die vragen had zij niet moeten gegaan zijn.

De *Arnhemsche Courant* werpt echter liever eene andere vraag op, welke zij evenwel niet eens met het haar eigen talent oplost, maar naar aanleiding van welke zij, uitzonderingsgewijze, in allerlei deklamatiën vervalt, welke wij niet van haar gewoon zijn. »De vraag is eenvoudig deze, dus zegt zij: mag een legerhoofd, alleen naar eigen goedvinden, eene stad of gemeente op militaire wijze bezetten en dwangmaatregelen tegen de ingezetenen nemen, — dan wel, mag hij alleen handelen op de requisitie van het burgerlijk gezag, dat door de wet is aangewezen?" De *Arnhemsche Courant* wendt voor dat de belgische konservatieve pers een ander antwoord op die vraag heeft dan de »geachte" *Indépendance*, die »waardige beschermer der gevestigde constitutionele orde van zaken;" dat het antwoord der konservatieve pers hare verontwaardiging wekt, terwijl zij daarentegen hare volledige goedkeuring hecht aan de beginselen van die »geachte" *Indépendance*; daar blijkt zonneklaar uit, ten eerste, dat zij de taak der zoogenaamde klerikale pers alleen kent uit de woordverdraaijingen en tekstvervalschingen van hare »geachte" *Indépendance*, en ten andere, dat zij voorzigtig zou doen met minder blindelings vertrouwen te schenken aan dat »geachte," half absolutistiesch, half demokratiesch orgaan van eenige keulsche en fransche bankiers. Niemand toch, die in België beweert, dat een legerhoofd alleen naar eigen goeddunken eene stad of gemeente op militaire wijze bezetten en dwangmaatregelen tegen de ingezetenen nemen mag; en niemand die ontkent, dat hij alleen handelen mag op de requisitie van het burgerlijk gezag, dat door de wet is aangewezen. Wat de *Indépendance* ook zeggen moge — te dien aanzien bestaat geen verschil tusschen de liberale bladen en die der konservatieve partij; allen verlangen dat de wet opgevolgd worde. Maar terwijl de *Indépendance* voorgeeft, dat de militaire magt alleen handele »en [illegible] expresse du premier magistrat de la commune," verwijzen de konservatieve bladen naar andere wetsbepalingen, door de *Indépendance* verzwegen, krachtens welke de gewapende magt ook opgevraagd kan worden door den »echevin" die den burgemeester vervangt, door de goeverneurs der provinciën en door de prokureurs-generaal.

Wij laten het hierbij. Doch wachten af, wat de *Arnhemsche Courant* ons verder, in den geest van haar heden besproken artikel, zal te zeggen hebben.

Het *Journal des Debats* maakt, naar aanleiding der berigten welke aangaande de krijgsbedrijven der Britten in Indië worden medegedeeld, eenige geestige en zeer juiste opmerkingen over het verschil tusschen de engelsche en de fransche natie, niet alleen in de wijze van oorlogvoeren, maar ook in de wijze waarop van den gang des oorlogs en de feiten, die zich daarbij voordoen, wordt verslag gedaan. Bij de Franschen ontvangt men van iederen veldslag, van elke gewigtige gebeurtenis op het krijgstooneel een uitvoerig verslag van den generaal, waarin de minste bijzonderheden, zoowel als de grootste feiten naauwkeurig en omstandig worden beschreven. De engelsche generaals daarentegen nemen de meest mogelijke kortheid in hun verslagen in acht. Wij hebben gewonnen — verloren — de vijand had zooveel dooden en gekwetsten — wij zooveel — de strijd duurde zooveel uren — wij hebben zooveel kanonnen veroverd. — Dit en meer niet zijn de opgaven, welke een engelsch veldheer van den afgeloopen strijd geeft, als rekende hij het beneden zijn waardigheid iets anders mede te deelen dan het rezultaat.

Hoewel het *Journal des Debats* het niet zegt, mag men toch uit den toon, waarin zijn artikel geschreven is, afleiden, dat het de engelsche manier zoo slecht niet vindt; en waarlijk, wanneer men bedenkt hoe onder de beschrijving door een bekwame pen een nederlaag het aanzien kan krijgen van een overwinning, en omgekeerd, hoe een zwaar verlies, door het doen uitblinken van eenige op zich-zelf staande schitterende daden, kan worden verbloemd, en hoe men bij den lezer den pijnlijken indruk over geleden rampen kan wegnemen, door hem grootsche wapenfeiten te verhalen, die hem den troost geven dat alleen een onvermijdelijk noodlot, niet het gedrag der troepen, oorzaak was van den tegenspoed — dan zal men moeten bekennen dat de beknoptheid der engelsche krijgsverslagen haar eigenaardig voordeel bezit. Dit of dat is er gebeurd, zeggen de engelsche generaals, oordeelt nu zelven of er reden is u te verblijden of te bedroeven.

Intusschen blijft het engelsche publiek niet verstoken van de mededeeling der bijzonderheden, welke zijn belangstelling kunnen opwekken. Integendeel, het wordt daarvan zeer goed op de hoogte gehouden door het aantal bijzondere brieven, die de officieren regtstreeks aan de bladen of aan hun vrienden en betrekkingen schrijven, welke ze dan aan de bladen mededeelen. En hierin is het op het fransche publiek vooruit dat zich — hetzij het gebruik, hetzij de wet den officieren verbiedt bijzondere mededeelingen openbaar te maken, — vergenoegen moet met de officiëele verslagen, en de kleur welke deze aan het gebeurde verleenen.

De geschiedenis van den tegenwoordigen oorlog in Indië moet dan ook opgemaakt worden uit het aantal brieven, meest allen van engelsche officieren, ooggetuigen van en deelhebbers aan den strijd, waarvan zij gewagen. De meesten dier brieven, uit de pen gevloeid van mannen van hoogen stand, die een uitmuntende opvoeding genoten hebben, schilderen den toestand en de gebeurtenissen met levendiger kleuren en geven er ongezocht een veel duidelijker denkbeeld van dan het uitgewerktste officieële verslag zou kunnen doen. Het is onmogelijk onzen lezers al het wetenswaardige mede te deelen, dat daarin vermeld staat. Het blijkt er uit, dat die kleine europeesche bevolking over eene ontzaggelijke oppervlakte verspreid, in het algemeen blijken gegeven heeft van den grootsten heldenmoed, van kalme verachting voor het gevaar en den laaghartigen en barbaarschen vijand, welke haar op 't onverwachts heeft aangevallen. De meesten dier brieven zijn echter te belangrijk om ze stilzwijgend voorbij te gaan. Wij deelen er hierbij het een en ander van mede.

In de eerste plaats verdient een schrijven opmerking, van een in Indië grijs geworden ambtenaar. De schrijver bevestigt, volgens de beste inlichtingen, dat de opstand een uitgebreide staatkundige en militaire zamenzweering ten oorzake heeft, en geenszins de godsdienstige onrust, welke het protestantsch prozelytismus bij de Indiërs zou hebben te weeg gebragt. »Eenige dagen geleden, zegt hij, kwam een oude Bramien, een der slimsten van zijne kaste, en dien ik reeds sedert vijf en twintig jaren ken, mij een bezoek brengen. Hebt gij, was zijne vraag, de rede van lord Ellenborough in het Hoogerhuis gelezen, over de oorzaak van den opstand der Sepoys? — Ja, antwoordde ik. — Hebt gij ooit grooter zotheid gehoord? Er is geen Indiër die er niet om lagchen zal, of niet bereid is die rede als een wapen te gebruiken tot vermeerdering van het misnoegen.... Zoo lang geen dwang in het werk wordt gesteld, maakt geen Indiër zich over het godsdienstig prozelytismus ongerust; het is hem onverschillig of men er veel geld voor uitgeeft en wie de inteekenaars zijn, al vond men er den Goeverneur-generaal of Koningin Viktoria onder.... Die opstand is geheel en al het gevolg eener staatkundige zamenzweering, door de Muzelmannen gesponnen om de engelsche magt ten hunnen voordeele te vernietigen. Reeds sedert lang dachten zij er aan, en gedurende honderd jaren bidt men alle dagen in alle indische moskeeën voor het herstel van den koning van Delhi, enz."

Over den slag van Agra zijn een aantal bijzonderheden bekend, mede uit partikuliere brieven geput. De Engelschen, door de muiters in het fort opgesloten, wagen het den 5ⁿ Julij, ten getale van niet meer dan 650 en met één batterij artillerie een geregeld leger van 4000 man voetvolk en 1500 ruiters aan te tasten. Dit handvol Engelschen weêrstond de aanvallen der ruiterij en zou zich nog ten slotte door den vijand hebben heen geslagen, ware het niet dat eenige kruidkisten in den brand geschoten waren. Zij trokken in goede orde naar het fort terug; de vijand waagde het niet hen dit te beletten.

»Wij zijn hier 500 weerbare mannen," zoo eindigt deze brief, met vrouwen en kinderen opgesloten en wachten op hulp."

Te Sealkote is, zooals men weet, even als op andere plaatsen, het inlandsche regiment tegen zijn officieren opgestaan. Eenen kavallerie-officier van zeventien jaar gelukt het de slagting te ontkomen, en hij meldt de volgende omstandigheden van zijn vlugt, waaruit blijkt, dat ook uit andere brieven opgemaakt zou kunnen worden, dat de bevolking kalm blijft en niet voor noch tegen de Sepoys partij trekt. Met een degen in de eene hand en een ongeladen revolver in de andere, ijlde hij zoo snel zijn paard wilde loopen, voort. Op den weg ontmoette hij zes ruiters, die hun pistolen op hem losten, doch hem gelukkig niet raakten. Een van deze zette hem na, en schoot hem een kogel door den arm. De officier rende door tot op 16 mijlen boven Sealkote, waar hij zijn wond wilde wasschen en verbinden. De landbewoners ontvingen hem daar met veel voorkomendheid, gaven hem een sjerp en een tulband en vergezelden hem tot Wuzeerabad.

Een ander officier, die kortelings vóór de muren van Delhi dood geschoten is, heeft vóór dien tijd een reeks brieven geschreven, welke mede door de bladen zijn opgenomen. Den 25ⁿ Mei vertrok hij van Phillour met tachtig mannen en een paar kanonnen. Ter naauwernood te Delhi aangekomen, stonden zijne manschappen tegen hem op, maar onderweg hadden zij hem trouw bewaakt en beschermd. »Ik heb in hun midden geslapen, schrijft hij, en toen ik ontwaakte, was een van hen bezig mij met een waaijer te verkoelen, terwijl de anderen mij als een kind verzorgden. Ik heb weinig tijds om te bidden, maar verzeker u dat in zulke omstandigheden niets zoo zeer vertroost als God te dienen; en wie zou u dan kunnen schaden?" Later (10 Junij) zegt hij: »Ik ben voor Delhi; mijn kanonnen bulderen; mijn detachement is ontwapend en verstrooid; ik ontveins u niet dat wij in een moeijelijken toestand zijn. 2000 Europeanen tegen

[illegible] met hoeveel duizend vijanden! Maar God is met ons en wij moeten de zege behalen..... Zoo de belegerden moedig waren, zouden zij een uitval doen en ons door hun getal verpletteren. Ik heb u gezegd dat mijn regiment was opgestaan; men verzekert dat het 8ste regiment in de pan is gehakt. Men kan het niet beklagen. Wij gewennen ons te zeer aan het denkbeeld van den dood, om veel medelijden voor anderen te gevoelen, die in hetzelfde geval zijn."

De schrijver van dezen brief is gesneuveld met de wapens in de hand, terwijl hij het engelsche vaandel verdedigde tegen de inboorlingen.

Uit brieven uit Jhansi, na het bloedbad geschreven, verneemt men, dat de kapitein Skene, zijn echtgenoot en de kapitein Gordon zich bij het begin der muiterij in een toren hadden opgesloten en daar door de Sepoys werden belegerd. Gordon en Skene schoten zooveel muiters dood als zij konden, terwijl de vrouw des laatsten de geweren en pistolen laadde. Doch na er zeven en dertig gedood te hebben, bragten de oproerlingen ladders aan en beklommen den toren. Gordon kreeg een kogel in het hoofd. Skene nam afscheid van zijn vrouw, schoot eerst haar en toen zich-zelven een kogel door het hart, om niet levend in de handen der onmenschen te vallen.

Men begrijpt ligtelijk dat zulke toeneelen en nog andere, die te ijselijk zijn om te verhalen, een diepen indruk in Engeland te weeg moeten brengen. »Geloof niet," schrijft iemand, die pas in Indië aangekomen is, dat gij ooit in Engeland vernemen zult, wat hier voorvalt. De waarheid is zoo vreeselijk, dat de bladen ze niet durven mededeelen. Hier zelfs vermijdt men dat onderwerp, en spreekt er weinig van, uit vrees van krankzinnig te zullen worden. Doch het is opmerkelijk om te zien welke uitdrukking aller aangezigten aannemen, wanneer men er op zinspeelt. De lippen worden op elkander geknepen en een somber licht straalt uit de oogen."

Deze korte zinsnede is welsprekender dan de woedende artikelen der engelsche bladen, en al hun wraakkreten zijn koud en zwak naast dezen zwijgenden toorn.

Van de ongeregeldheden, die te Belfast hebben plaats gehad, wordt volgenderwijs in de korrespondentie van de *Amst. Courant* gewaagd:

»Te Belfast is de oproer-akte gelezen, ten gevolge van de *hindernissen*, die het gepeupel den protestantsche leeraars, *die in de open lucht predikten*, aandeed. De [illegible] een jongmensch, waarna de stad rustig was."

Ter toelichting van dit berigt diene, dat de bevolking van Belfast bijna zonder uitzondering katholiek is; dat die bevolking reeds een tijd lang door de predikatiën in de open lucht gehouden beleedigd was in wat haar het dierbaarst is; en eindelijk, dat »het gepeupel", »het gespuis", zoo als de *Amst. Courant* de bevolking eener gansche stad qualificeert, liefst van die predikatiën verschoond bleef, nadat zij getergd was geworden in een aanplakbillet van den volgenden inhoud:

»Men onderwerpt aan het onderzoek van alle Protestanten te Belfast de volgende vragen: Kan een Roomsch-Katholiek, volgens de beginselen zijner Kerk, een lid der maatschappij, een getrouw onderdaan in een protestantschen Staat, een goede meester voor een protestantschen dienstbode, of een trouwe dienstbode van een protestantschen meester zijn? Kan eene papistische vrouw eene goede en getrouwe echtgenoote zijn van een protestantschen man?"

In ons voorlaatste Nommer protesteerden wij tegen eenige schandelijke regelen, in de *Amst. Courant*, onder de rubriek *Frankrijk*, voorkomende. De lezers van de *Utrechtsche Courant* hebben het daaraan waarschijnlijk te danken, dat zij kennis hebben gekregen van het ellendig verdichtseltje der *Amst. Courant*. Dat er dezerzijds tegen opgekomen is, daarvan echter laat de *Utrechtsche Courant* haar publiek onkundig. Oordeele zij-zelve met welken naam zulk eene handelwijze bestempeld verdient te worden.

In de gisteren gehouden geadjourneerde algemeene vergadering van deelhebbers der Nederlandsche Rijnspoorweg-maatschappij, gepresideerd door den heer mr. Faber van Riemsdijk, werden de volgende besluiten genomen:

1°. Het rapport der in de vorige vergadering benoemde kommissie, ter zake van het beramen van middelen tot uitbreiding der trafiek en tot bezuiniging der exploitatiekosten is aangenomen, met aanbeveling aan kommissarissen en de direktie, ten einde de konklusiën daarvan in ernstige overweging te nemen.

Het rapport der kommissie zal worden gedrukt en aan de aandeelhouders ter hand gesteld.

2°. Door de algemeene vergadering is aan de direktie aanbevolen, in overeenstemming met de resolutie n°. 4 van de vergadering van 20 Julij ll., de benoeming van den heer Forbes tot goederen-exploitateur, op een door kommissarissen, in overleg met de bovengenoemde kommissie, vast te stellen traktement.

3°. Ter voorziening in de vakatures van de twee nederlandsche kommissarissen, zijn benoemd de heeren J. Th. Liotard alhier, en J. W. Bunge te Rotterdam; — de aftredende kommissarissen in Engeland, de heeren A. Mak Gregor en T. Bouch zijn herbenoemd; — op nieuw zijn verkozen de heeren W. Fenton, T. E. Moss en E. Watkin, in plaats van de heeren Henry Harrison, J. A. Tinne en W. Allcard, die als zoodanig hebben bedankt.

4°. De heer F. C. Zillesen, lid der direktie, is tot thesaurier benoemd. Hij bedankte na deze benoeming voor de betrekking van vice-president en werd als zoodanig vervangen door den heer mr. H. Ameshoff, lid der direktie.

5°. De heer mr. E. W. van Dam van Isselt heeft na de benoeming van de nederlandsche kommissarissen verklaard, dat, aangezien hem is gebleken uit de ophelderingen door de bovengenoemde kommissie aan hh. kommissarissen verstrekt, dat steeds door de engelsche aandeelhouders de noodige *égards* jegens hh. kommissarissen zullen worden in acht genomen, — hij de betrekking van kommissaris zal blijven waarnemen.

6°. De heeren Moss en Fenton zijn benoemd tot beheerders voor het onderpand bij de nederlandsche bank, ter vervanging van de engelsche heeren, die als kommissarissen hebben bedankt en mitsdien ophielden leden van genoemde kommissie te zijn. (*Amst. Cour.*)

Op de algemeene vergadering der vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels te Utrecht, werd door de kommissie, in het vorige jaar benoemd tot het zamenstellen van een systematischen katalogus der ned. letterkunde over de jaren 1790 tot 1858, het eerste verslag over hare werkzaamheden uitgebragt, en daarbij aan de tegenwoordig zijnde leden aangeboden eene proeve van bewerking met een kort woord vooraf, over de zamenstelling van den katalogus. Daaruit blijkt, dat de kommissie ter zamenstelling van een systematiesch register op de boekenlijsten van van Cleef en Brinkman gemeend heeft daarvan een specimen te moeten geven, met het tweeledig oogmerk, om eerstens de leden der vereeniging te doen zien, wat aanvankelijk het plan is, en ten andere om gelegenheid te geven tot het mededeelen van aanmerkingen, wier juistheid door de kommissie in het belang der zaak overwogen, en, indien deze met hare meening overeenkomen, toegepast zullen worden. Het register zal bevatten eene zoo komplect mogelijke uitgave van alle werken, gedurende de jaren 1790—1858 verschenen, met uitzondering evenwel van de dissertatiën, terwijl van de werken door de verschillende genootschappen uitgegeven, alleen die zullen worden vermeld, welke afzonderlijk in den handel zijn gebragt. Deze werken nu zullen, volgens een wetenschappelijk stelsel, worden verdeeld in hunne hoofdafdeelingen en deze zooveel noodig weêr in hare onder-afdeelingen, in dezer voege, dat alle werken over hetzelfde onderwerp bij elkander komen te staan, en men derhalve met een oogopslag zien kan, welke werken over eenig onderwerp zijn verschenen. Door de kommissie is hiervoor in beginsel aangenomen het stelsel van Ersch, nedergelegd in zijn: »Systemat Uebersicht der Literatur von 1785 bis 1800," en nader ontwikkeld door Friederich in diens »Kritische Erörterungen zum ordnen und verzeichnen öffentlicher Bibliotheken," als hans inziens verre te verkiezen boven het fransche stelsel van Martin, Brunet en andere; — alzoo het duitsche systeem, doch met die wijzigingen, welke de ondervinding zal leeren, dat voor onze letterkunde noodig zijn, gelijk reeds dit specimen aanduidt, terwijl dáár, waar de kennis der kommissie voor de juiste indeeling mogt te kort schieten, de hulp zal worden verzocht van geleerden in de speciale vakken ten einde op deze wijze de nederl. letterkunde in het algemeen, en den nederl. Boekhandel in het bijzonder te voorzien van een systematiesch Handboek over de nederl. letterkunde over genoemde jaren, waaraan zich dagelijks de behoefte doet gevoelen. De inrigting van iederen titel in het bijzonder zal zijn als volgt: 1°. Iedere titel zal zooveel mogelijk worden verkort zonder aan de duidelijkheid te kort te doen, met behoud der woorden, op den titel voorkomende, terwijl van werken, waarvan meerdere uitgaven zijn verschenen, alleen de laatste zal worden genoemd. — 2°. Bij iederen titel zal de naam der plaats en des uitgevers benevens de prijs der *oorspronkelijke* uitgave vermeld worden, vermits het ondoenlijk is de lotgevallen van ieder boek in zoo vele jaren in zijn geheel na te gaan, en de veranderingen van uitgever en prijs bij allen te vermelden. Wel zou zulks bij sommige werken mogelijk zijn, maar verkieslijker is het een vasten stelregel aan te nemen, dan onvolledig te worden door bij het eene werk den naam van den tegenwoordigen eigenaar en den tegenwoordigen prijs op te geven, en, bij het andere niet, te meer daar zulks toch een ondankbaar werk zou zijn, daar natuurlijk zelfs staande de bewerking de eigenaren en prijzen van vele boeken nog zullen veranderen. — De voornamen der uitgevers zullen alleen dan worden aangegeven, wanneer er twee of meerdere boekhandelaren van denzelfden naam in dezelfde stad aanwezig zijn. Tot meerder gemak in het gebruik zal eindelijk aan het geheele werk een alphabetiesch register der schrijvers worden toegevoegd, door eene aanduiding van het volgnommer, waarop in het systematiesch Register een boek van eenigen schrijver te vinden is.

Het *Friesch Weekblad* meldt, uit eene goede bron te hebben vernomen, dat de zaak van den noorder-spoorweg laatstelijk eenige stagnatie hebbende ondervonden door zeer ongunstige rapporten daaromtrent uit Holland aan de zich voor genoemd einde gevormd hebbende industriëele kombinatie, thans weder met ernst wordt doorgezet, zoodat het projekt in den loop dezer maand aan de overweging der hoogere Regering, te gelijk met het waarborgskapitaal, zal worden aangeboden. Het blad voegt er bij, dat, zoo deze voor ons geheele vaderland zoo hoogst wenschelijke zaak, vooral in sommige onzer gewesten, geene onvergeeflijke tegenwerking vond, misschien reeds menige zegen er van door de noordelijke provinciën in de eerste plaats zou zijn ondervonden.

De Kamer van koophandel en fabrieken te 's Hertogenbosch, heeft zich wederom tot de hooge Regering gewend, ten einde het gebrekkige pontoveer op de Maas, nabij Hedel, door eene schipbrug vervangen te zien. De Kamer heeft er de groote nadeelen, welke hieruit voor den handel onstaan, in het breede ontwikkeld, en de medewerking der stedelijke Regering ingeroepen.

Deze week is onze stad bezocht door zes jeugdige Egyptenaren: Ismael-bey, Rafat-efendi, Ghelat-bey, Tesofik-efendi, Wassif-efendi en Ibrahim-Foksy-bey, kweekelingen van de egyptische missie onder leiding van den heer Blanchet, hoogleeraar bij deze door Frankrijk georganizeerde missie.

Uit Amersfoort wordt geschreven, dat het oud lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de heer Mr. A. W. Engelen door de kiesvereeniging *de Eendragt* aldaar, tot kandidaat bij de aanstaande verkiezing voor een lid dier Kamer is benoemd.

Z. M. heeft benoemd tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw, jhr. mr. D. A. Junius van Hemert en D. F. Schaap; tot offic. van gez 1e kl. voor de dienst ter Kuste van Guinea, H. A. Schreuder; en aan jhr. H. C. A. Verhuell vergund het aannemen van de onderscheidingsteekenen der orde van Isabella la Catolica, hem door H. M. de Koningin van Spanje geschonken; alsmede tot belooning dergenen, die zich bij de in de maand April jl. plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen in de [illegible] (Palembang) hebben onderscheiden, benoemd tot ridders [illegible] Willemsorde: den luit.-kol. der inf. in Oost-Indië, W. Lammeree; den kapit. der genie en sapeurs, H. Rietveld; de 2e luit. F. A. J. Perié en P. E. F. A. von Mauntz, en de korporaals L. A. Schluter en C. Dietvorst; bij afzonderlijke dagorders, zoo in Nederland als in Oost-Indië, eervol te doen vermelden den offic. van gez. 3de kl. bij de milit. geneesk. dienst in Oost-Indië, C. D. T. Husemann; tot belooning dergenen, die zich bij de krijgsverrigtingen in de wester-afdeeling van Borneo in 1857 hebben onderscheiden, benoemd tot ridders van de 4de kl. der Milit. Willems-orde: den luit. ter zee 1e kl. A. A. A. Gaymans, den 2den luit. F. A. Schiebelhout en de fuseliers J. Agten en C. van der Veer.

'S GRAVENHAGE, 10 Sept. HH. Keiz. en Kon. HH. de Kroonprins en Kroonprinses van Wurtemberg hebben gisteren een bezoek gebragt bij Z. K. H. Prins Frederik.

— De baron Sina, die een geruimen tijd op het groot stedelijk badhuis te Scheningen heeft doorgebragt, en zich aldaar op verschillende wijze de achting en liefde van allen heeft verworven, en wiens tegenwoordigheid nog lang in aangename herinnering zal blijven, is heden van daar naar Brussel vertrokken.

ZWOLLE, 9 Sept. Voor onze vaderlandsche industrie en het fabriekwezen verdient melding, bat alhier in den loop dezer week drie Russen zijn geweest, die gedurende hun verblijf van twee dagen bijzondere blijken hebben gegeven met de nijverheid en fabriekmatigen voortgang van ons land te zijn ingenomen. Zij hebben reeds een gedeelte dezer provincie bezocht en zullen volgens hun te kennen gegeven voornemen, tot in Maart a. s. in Nederland vertoeven. Van onderscheidene machines, enz. hebben zij teekeningen genomen. Ook maakt o. a. eene halve turf uit onze veenen een bestanddeel van hunne verzamelde naturaliën uit. (*H.*)

'S HERTOGENBOSCH, 9 September. Heden morgen ten 8 ure stelde de vereenigde brigade zich in marsch naar het geretrancheerde kamp, alwaar ten 9½ uur de troepen waren opgesteld. De infanterie voor de lunetten N°. 1, 2, 3; de kavallerie en rijdende artillerie aan de andere zijde, naar de rigting van Crommvoirt. De infanterie werd gekommandeerd door den luit.-kolonel van Hoey Schilthouwer, die de vijf bataillons uit de linieschool deed manoeuvreren, de verschillende stellingen in kolonne, kolonne d'attaque en in bataille deed uitvoeren en daarbij de onderscheidene vuren toepaste, front, marschen en veranderingen van front, opstellen van tirailleurs, enz.

Het kommando over de kavallerie en rijdende artillerie was opgedragen aan den luit.-kolonel baron van der Duyn van Maasdam, die gewone en gezwinde evolutiën met de gezamenlijke wapens uitvoerde.

Ten 2 ure waren alle troepen in hunne kazernen terug-

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Cour*:

DOVER, 11 September. Dezen morgen is een stoomschip van Rotterdam met eene andere stoomboot in aanraking gekomen en onmiddellijk gezonken, waarbij verscheidene personen omgekomen zijn.

Nadere bijzonderheden later.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Sept. De *Moniteur* berigt, dat de hertog van Cambridge eerstdaags in het kamp van Châlons verwacht wordt.

— Het *Crédit Mobilier* voert een proces tegen den *Times* wegens onderscheidene in dat blad voorkomende artikelen tegen deze maatschappij, welke zij als lasterlijk beschouwt.

ENGELAND.

LONDEN, 9 Sept. Aangaande de ongeregeldheden te Belfast zijn hier geen andere tijdingen ontvangen dan die, welke de korrespondenten onzer groote bladen goedvinden mede te deelen en waarvan de meesten min of meer het [illegible] predikatiën trachten te [illegible]. Alvorens een juist oordeel over deze betreurenswaardige voorvallen te vellen zal men wel doen de berigten af te wachten, welke van eene andere zijde dan die der partijdige korrespondenten van sommige bladen komen. Intusschen volgt hier voorloopig zonder kommentaar de letterlijke inhoud van hetgeen die bladen melden.

De korrespondent te Dublin van den *Times* schrijft:

»Sedert meer dan acht dagen is Belfast het tooneel van botsingen tusschen twee onstuimige faktiën. Er is daaruit de oprigting voortgesproten van den *club der geweren.* Alle Zondagen werd de rust gestoord door het verzet van een der partijen tegen de predikatiën in de open lucht van sommige leden der anglikaansche en presbyteriaansche Kerken. Dacht om in de open lucht te prediken, heeft overigens geen aanmoediging gevonden. Het plaatselijk bestuur heeft integendeel den wensch uitgedrukt, dat men hiermede mogt ophouden, daar het natuurlijk aanleiding moest geven tot opschuddingen en ongeregeldheden. De Lord-bisschop van Dawa en Connor, beveelt der anglikaansche geestelijkheid aan, zich van de uitoefening van haar onbetwistbaar regt te onthouden. De meeste leden van de presbyteriaansche geestelijkheid, hebben dezelfde aanbeveling ontvangen; maar de predikanten en lieden der anglikaansche Kerk hebben onder voorzitterschap van den heer Mac-Caina een *meeting* gehouden, om ten gunste dezer preken in de open lucht verklaringen af te leggen.

Uit Belfast wordt aan den *Standard* het volgende gemeld:

»Een *meeting* van geestelijken en leeken der vereenigde engelsche [illegible] Kerk van Belfast en omstreken heeft eene motie aangenomen, die aldus luidt:

»De *meeting* drukt haar geheele voldoening uit voor het gedrag der leden van de geestelijkheid, die predikatiën in de open lucht hebben gehouden, en wier pogingen voor vele leden zeer voordeelig geweest zijn. Ook begeeren zij het konstitutionneel regt van alle evangeliedienaars te erkennen, om tot het heil der zielen werkzaam te zijn, alsmede hun regt op de bescherming der overheden. Ook hoopt zij, dat als de predikanten en andere geloovigen die werkzaamheden willen hervatten, zij ongetwijfeld ondersteund zullen worden door al degenen, die de beginselen der burgerlijke en godsdienstige vrijheid waardeeren. Zij acht zich gelukkig, van vernomen te hebben uit den mond van vertrouwde getuigen, dat bij de jongste uitoefening van hun ambt, het verzet tegen de priesters flaauw is geweest en, het onmiddellijk onderdrukt zijnde, er de meeste orde heeft geheerscht gedurende het laatste gedeelte van hunne dienst.”

De *Northern-Whig* beschouwt dit besluit als oorzaak der ongeregeldheden. De woelzieke Katholieken van Belfast hebben, zegt het blad, onlangs een *clubs der geweren* opgerigt, en wenschen haar in de gelegenheid te zien een les in het scherpschieten te nemen op de predikers.

»Ziehier een ander dokument tegen de muren van Belfort aangeplakt.” (Zie ons *Binnenland.*)

Sommige bladen van Dublin geven het volgende verhaal van het voorgevallene:

»Niettegenstaande het besluit, door de anglikaansche geestelijkheid genomen om van de predikatiën in de open lucht af te zien in het belang der openbare rust, namen de leden der Presbyteriaansche Kerk het besluit om van hun regt gebruik te blijven maken, maar tevens met vermijding van alles wat tot woordenstrijd zou kunnen aanleiding geven of kwetsend zijn.

»Derhalve was op Zondag, 6 September, een preek aangekondigd; terzelfder tijd waren door de Katholieken aanplakbilletten aan de muren der stad gehecht om de algemeene [illegible] tegen dat stelsel van prozelytismus op te hitsen.

»Op den aangewezen dag, beklom een presbiteriaansch priester, ondanks de waarschuwingen om hem van dat plan terug te brengen, de trappen van het douanenhuis en sprak van daar de menigte aan, die hem omringde.

»Eenige minuten later kwam een troep kwaadwilligen op het plein en deze begonnen met steenen te werpen op een veertigtal jonge lieden, vrienden van den priester, die hem met vasten voet hadden opgewacht. Het voordeel verbleef den laatsten, en de priester, die zijn aanspraak niet onderbroken had, kon het ten einde brengen, zonder dat zijn hoorders werden mishandeld.

»Woedende benden hadden zich intusschen elders gevormd en mishandelden op hun weg al degenen, welke zij den presbyterianen gunstig geloofden. De mayor, het ergste voor de rust van de stad vreezende, deed de *Riot-act* voorlezen en inhechtenisnemingen bewerkstelligen.

»Niettegenstaande den slagregen, en ondanks de *riot-act* hielden de rustverstoorders zich in de straat staande en vielen de eigendommen aan, daar elke andere wraakneming hen ontsnapte. Tegen tien ure des avonds, losten eenigen hun geweren, waardoor sommige personen gekwetst werden. Hun getal is niet bekend. De straten werden eerst zeer laat schoon geveegd. De geregtspersonen, de troepen en konstabels bleven het grootste deel des nachts op de been.

»Den volgenden dag zijn negen der in hechtenis genomen personen tot veertig shillings en de kosten, of bij gebreke tot twee maanden gevangenis veroordeeld.

»De plaatselijke overheden hebben hun voornemen te kennen gegeven om noodzakelijke maatregelen te nemen tot verdere voorkoming der tooneelen, die perodiek de stad in onrust brengen.”

— De fransche gezant heeft namens zijn souverein aan den Lord-mayor van Londen 1000 £ doen toekomen voor de officieren en soldaten in Indië, alsmede 400 soevereinen van de keizerlijke garde.

— In een brief uit Rio de Janeiro, door den *Courrier de Paris* medegedeeld, meldt men, dat de engelsche vice-consul aldaar, de heer Thomas Gollan, in den nacht van 1—9 Julij ll. vermoord is. Men is den moordenaar op het spoor.

— Ten gevolge van het failleeren der firma Bruford Dyer en Co., hebben ook de HH. H. F. Fardon en Co., A. Crosfield, Ch. Isaacs, G. Wyld en Sons en Co. te Bristol hunne betalingen gestaakt.

— In de *Morning-Star* leest men de volgende bijzonderheden nopens den binnen- en buitenlandschen handel van Groot-Brittanje:

De trapsgewijze uitbreiding der verzendingen is als volgt: In 1855 bedroegen zij een cijfer van 95,688,085 £s. in 1856 115,890,357 £s. en dit jaar zullen zij bedragen, naar de berekening van de opbrengst der zes eerste maanden, 121,652,762 £s.

Het bedrag van den uitvoer naar Australië, zal vermoedelijk dit jaar het cijfer van 11,000,000 £s. bereiken; een cijfer bijna gelijkstaande met dat der verzendingen naar Indië, die omstreeks 12,500,000 £s. beloopen. Naar de amerikaansche bezittingen is verzonden voor eene waarde van 4,500,000 £s.; naar de Kaapkoloniën en Kaap Natal voor omstreeks 2,000,000 £s., en naar de West-Indië voor hetzelfde bedrag.

De vermeerdering der uitvoeren naar Zuid-Afrika is inderdaad merkwaardig. Sedert de drie laatste jaren is het cijfer en van meer dan verdubbeld. Ten aanzien der West-Indiën is sedert eenige jaren weinig vermeerdering waargenomen; en in het totaal der uitvoeren derwaarts is een variatie van 200,000 £s. zonder dat er een verschil is geweest van min of meer boven de 100.000 £s.

Het eiland Mauritius, Singapore, Hongkong en Ceylon worden elk geschat op een half millioen £s. Ook Malta, Gibraltar en de eilanden van het kanaal op een gelijke som.

Ceylon heeft in 1834 voor eene waarde van 332,276 £s. aan engelsche goederen ontvangen, en naar men gist, zal het dit voor 462,940 £s. ontvangen; het eiland Mauritius, dat in 1854 voor een waarde van 383,210 £s. aan britsche voortbrengselen ontving, zal tegen het einde van het loopende jaar voor 550,370 £s. ontvangen hebben.

Wat de uitvoeren naar vreemde landen betreft, vindt men vooreerst de Vereenigde Staten. Hoewel de verzendingen derwaarts niet zoo aanzienlijk zijn als de twee voorgaande jaren, zij zijn toch niet veel minder, en de uitvoer naar de genoemde Staten zou een cijfer van 23,445,904 £s. bereiken.

De hanzesteden, Hanover en Pruissen en andere duitsche Staten zullen aan engelsche produkten voor een waarde van 13,500,000 £s. ontvangen hebben. Frankrijk geeft een débouché aan onze koopwaar, 't welk middelbaar 's jaarlijks 6,250,000 £ oplevert; Nederland is op den weg des vooruitgangs en koopt tegenwoordig evenveel als Frankrijk. De uitvoer naar Brazilië heeft 5,302,000 £ jaarlijks bedragen, terwijl die in vroegere jaren slechts 3,500,000 bedroeg.

»In den loop des jaars heeft Turkije voor 3,500,000 £ aan goederen ontvangen, 't geen eene vermindering aanduidt. Rusland ruilt in voor zijne granen eene hoeveelheid produkten ter waarde van 2,000,000 £, een cijfer eens zoo groot dan vóór den oorlog. De handel met Spanje is dubbel dan vroeger en zal meer dan twee millioenen beloopen. Portugal is, om zoo te zeggen stationnair. Van de verzendingen naar Chili is het cijfer bijna gelijk aan dat van Portugal en dat land op den weg des vooruitgangs.

Peru, daarentegen, komt dit jaar slechts voor, voor een som van 885,000 £, terwijl in voorgaande jaren het cijfer 1,250,000 bereikte. De waarde der uitvoeren naar China is 1,200,000 £, een cijfer minder dan dat in de jaren 1851, 1852 en 1853.

Sardinië koopt jaarlijks voor 125,000 £s. Buenos-Ayres, Oostenrijk en Napels, ieder voor een waarde van 1,000,000 £s..

De landen, die voor een half millioen en een millioen jaarlijks zich voorzien van engelsche koopwaar, zijn West-Afrika, Syrië, Palestina, Java, Denemarken, Toskanen, Hongarije, de Philippijnsche eilanden, Nieuw-Grenada, Zweden, Mexiko en Venezuela.

In de papierfabrikatie neemt men een vermeerdering waar van 5,500,000 ponden, vergeleken bij de zes eerste maanden van 1856; in binnenlandsche sterke dranken heeft men een vermeerdering van een half millioen gallons.

— Men leest in een der bladen het volgende onwaarschijnlijk berigt: De opperbevelhebber van het leger heeft bekend gemaakt, dat ieder heer, die aan het koninklijk leger 100 rekruten bezorgt, niet beneden de 18 en niet ouder dan 23 jaren, en zekere (nader te bepalen) getuigenissen van godsdienst, goede opvoeding en zedelijkheid bijbrengt, zelfs met den rang van officier in het leger kan treden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 9 Sept. In den loop dezer laatste week hebben zoowel hier als te Pesth en te Praag verscheidene faillissementen plaats gehad. Het aanzienlijkste is dat van den Lanzendorfer fabriekant van metalen-waren, waarvan het passief ver scheidene honderd duizende guldens bedraagt. Men herinnert zich hier geen tijd, zelfs de jaren 1847 en 1848 niet uitgezonderd, waarin zoo vele faillissementen zijn voorgekomen. Het ergste is, dat zich geene verbetering laat voorzien.

BELGIË.

BRUSSEL, 10 Sept. De antwerpsche *Précurseur* zegt met genoegen vernomen te hebben, dat de kamer van koophandel te Antwerpen zich tegen het sluiten van een nieuw handelstraktaat met Nederland heeft verklaard. Van een anderen kant wordt aan dit blad verzekerd, dat een ontwerp-traktaat geredigeerd is en dat de heer Bosje dit vooraf aan de goedkeuring van zijn Regering zou gaan onderwerpen. Men voegt er echter bij, dat hierbij alleen sprake is van eene eenvoudig scheepvaart-verdrag, daar beide landen op alle andere punten de handen vrij willen houden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 11 September.

GETROUWD (9 Sept.): B. L. Ornstein, van Nijmegen, met R. Hertz, van Crefeld.

BEVALLEN (8 Sept.): J. E. Prinsen, geb. de [illegible] D. — (9 Sept.): N. A. Ten Hoet, geb. van Gendt de Leeuw, D.

OVERLEDEN (5 Sept.): C. W. Lutgers. — (6 Sept.): A. M. de Voys, 20 j. — (7 Sept.): J. W. Kirberger, 6 [illegible]

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	ƒ $55\frac{3}{4}$	Livorno	2/m.	ƒ	[illegible]
»	zigt	» $56\frac{5}{16}$	Napels		»	[illegible]
Bordeaux	2/m.	» $55\frac{5}{8}$	Petersburg		»	1.79
»	zigt	» $55\frac{3}{4}$	Weenen	6/w.	»	[illegible]
Madrid	3/m.	» 238	Augsburg		»	[illegible]
Cadix	»	» 240	Frankfort		»	[illegible]
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	»	[illegible]
Bilbao	»	» 237	»	zigt	»	[illegible]
Lissabon	»	» $40\frac{1}{4}$	Londen	2/m.	ƒ	11.85
Porto	»	» $40\frac{1}{2}$	»	zigt	»	[illegible]
Genua	2/m.	» $45\frac{3}{4}$	Rotterdam			[illegible]

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 10 Sept. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. [illegible]; Obligatiën $4\frac{1}{2}$ pc. $97\frac{1}{4}$; Spanje $1\frac{1}{4}$ pc. [illegible] Binnenl. 3 pc. $37\frac{3}{4}$; Romeinen 5 pc. 85; Oostenrijk Met. 5 pc. 78; id. Nationale $80\frac{1}{8}$.

PARIJS, 10 Sept. Fransche $4\frac{1}{2}$ pc. 90.75; 3 pc. 67.[illegible]; $1\frac{1}{4}$ pc. Spanje $25\frac{1}{2}$; 3 pc. id. [illegible]; Fr. O. Sp. 647; Rom. Leening [illegible]

MADRID, 9 Sept. 3 pc. Schuld 39.25; id. $1\frac{1}{4}$ pc. 26.60.

LONDEN, 10 Sept. Cons. [illegible]; Spanje buit. 3 pc. —; id. $1\frac{1}{4}$ pc. $25\frac{3}{8}$; Rusl. 5 pc. [illegible]; id. $4\frac{1}{2}$ pc. 98; Holl. 4 pc. $99\frac{3}{4}$; id. $2\frac{1}{2}$ pc. $64\frac{3}{4}$; Sard. 5 pc. $89\frac{1}{2}$; Braz. 104; Peru $4\frac{1}{2}$ pc. $79\frac{1}{4}$; Gren. uitgz. [illegible] id. werk. 23; Mexiko 3 pc. $21\frac{3}{8}$; Portugal 3 pc. 46; Ecuador $14\frac{1}{4}$; Venezuela $33\frac{1}{2}$; Wissel op Amst. 11.19; Hamburg $13.08\frac{1}{4}$.

WEENEN, 10 Sept. Met. 5 pc. $81\frac{1}{2}$; Nationale $83\frac{1}{2}$; Bank-Aktiën 967; Credit Anst. $212\frac{1}{2}$; Noord-Bahn akt. $172\frac{1}{2}$; O. Fr. Spoorw. akt. 281; Saltzb. $100\frac{1}{2}$; Lomb. Venetiaans. 103; Wissel op Londen 10.12; Goud $7\frac{3}{4}$; Zilver $5\frac{5}{8}$.

BERLIJN, 10 Sept. $4\frac{1}{2}$ pc. Pr. Staatsch. $99\frac{1}{2}$; 5 pc. Rusland 109; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. $18\frac{1}{2}$; Amst. kort $140\frac{7}{8}$; Hamb. 150; Petersburg 103; Diskonto $5\frac{1}{2}$.

HAMBURG, 10 Sept. Spanje 3 pc. —; id. 1¼ pc. 23¾; Rusl. 5 pc. 104¼; 4½ pc. 92⅞; 3 pc. Mexikanen 8⅞; Vereinsbank 100⅛; Noord-Duits. bank 92⅛; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—; Diskonto 6.

FRANKFORT, 10 Sept. 5 pc. Met. 76⅛; 1¼ pc. Spanje binnenl. 25⅛; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. 117¼; Parijs —; Weenen 113¼; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		9 SEPT. 4½ u.	gebl.	10 SEPT. 4½ u.	gebl.
Amsterdam. Thesaurie	5 pCt.	104⅞			
Nederl. Bank	4 »	171¾			
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63⅝	63½	63⅝	63 9/16
Dito Dito	3 »	77	77		
Dito Dito	4 »	97	97	97 1/16	
Amortisatie-Syndikaat	3½ »				
Aand. Handel-Maatsch.	4½ »	154	154	154¾	154¾
dito Contant	4½ »		154¼		
Oost-Ind. Leening	4½ »				
Aand. Holl. Spoorweg					
Leening idem	4½ »	98			
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »		100		
Maatschappij van Weld.	4 »				
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ »				
Dito *Rothschild*	2½ »		52½		
Frankrijk, Certifikaten	3 »		62½		
Spanje, Obligatiën	1¼ »	25¼	25¼	25 5/16	25 5/16
Dito	3 »		42 [illegible]/16	42½	
Dito Binnenlandsche	3 »	37½	37 7/16	37 9/16	37½
Amortisable Schuld					
Bewijzen Coupon		5⅞	5 13/16		
Portugal, Obligatiën	3 »	45½	45⅝	45 7/16	
Dito 1856	3 »	44 15/16	44 11/16	44 15/16	
Uitgestelde					
Rusl., Obl. bij *Hope en Co.*	5 »	105⅛	105⅛		
Dito bij idem 1828/1829	5 »	104⅛	104⅛		
Cert. bij idem 1831/1833	5 »	94½	94½		
Dito bij idem 1840	4 »	86¾	86¾	86⅞	
Dito bij *Stieglitz*	4 »	86½			
Dito Nieuwe	4 »	85¾			
Dito 5de Serie	5 »	100⅜	100⅜		
Dito 1855, 6de Serie	5 »	101 5/16	101¼	101 7/16	101 7/16
Dito Adm. te Hamburg	5 »		98¼		
Dito dito te Londen	5 »		100¾		
Dito dito dito	4½ »	96½	96½		
Inschrijv. in Assignatiën	6 »	66⅞	66⅝	66¾	
Certifikaten van dito	6 »	67⅛	67	67⅛	67
Spoorweg Aandeelen	5 »		77¼		
Polen, Aand. 1835, fl. 500	f				
Obligatiën	4 pCt.	80⅜	80 5/16		
Pruissen, Oblig.	4½ »				
Aandeelen 1854	3½ »	208	207½		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen.		27⅜			
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 »				
Dito dito	4 »	61½			
Dito Metalliek	5 »	74¼	73 13/16	74 5/16	74 5/16
Dito Rente Amsterdam	5 »	[illegible]	86½	86 9/16	
Dito Nationale 1854	5 »	76½	76 3/16	76½	76½
Dito dito	2½ »	38 [illegible]/16	38⅜	38½	38½
Weener Bankaktiën		f 1111	1109		
Dito Aand. fl. 250, 1839	»				
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	317	318		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 »				
Dito bij *Rotschild*	5 »				
Denemarken, Obl. te Lond.	5 »		99¾		
Dito	3 »				
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 »	98¾			
Dito 1839 van £ 100	5 »	97½			
Dito 1843 » » 100	5 »				
Dito 1852	4½ »				
Sardinië	5 »				
Peru, Geldl. 1854	4½ »				
Dito te Parijs	»				
Ecuador, Oblig. 1855	1 »	14 1/16	13⅝		
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4½ »	29½			
Dito Uitgestelde	2 »		11¾		
Grenada, Obligatiën	3¼ »	20¾	20⅝	20 11/16	
Dito Uitgestelde		5 1/16			
Mexiko, dito	3 »	20⅝	20⅝	20¾	
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A		f 800	802	804	
Dito dito Lr. B	»				
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.				
Amerik. Bank-Aktiën			1 1/16	1	
Illinois Spoorw. Aandeelen		104	104		
Dito Oblig. Const. Bons.	7 pCt.	90½	90⅛	90¼	
Louisiana	5 »				
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 »	4 11/16			

Prost 69½, 70, 69½.

Binnenl. fondsen prijshoudend, Handel-Maats. gevraagd, russische, spaansche en oostenrijksche onveranderd.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 3½ 4 pCt., Diskonto 4½ pCt.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	f 28,40	a —	Pruissische	f 34¾	a —
Napelsche	—,—	,, —	Spaansche	—,—	,, —
Div. in £St.	11,67½	,, —	Hamb. Russ.	35⅝	,, —
Eng.-Russen	11,67½	,, —	Russ. in Z. R.	35⅞	,, —
Fransche	55⅝	,, —	,, in Ass.	—	,, —
Belgische	55⅞	,, —	Pools. ,, Fl.	26⅞	,, —

Nationale Metalliek f 29.80. Buitenl. Spanje f 55⅝ per Fr. 120.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken van f 10 per Stuk	f 9,80	à 9,90
[illegible] Dukaten	» 5,55	» 5,65
W[illegible] Souvereinen	» 11,75	» 11,85
[illegible]	» 9,65	» 9,75
Stukken van 20 Francs	» 9,35	» 9,45

Baren Goud [illegible] f [illegible]2,60 per Ned. ℔ fijn 11¼ a 11¾ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,75	» 1,78
Zilver 1000 à 980	f —,—	» —,—
» 900 » 700	» 104,50	» 105,—

HOLL. IJZEREN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1857.	Aantal Reizigers	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrengst.
In Januarij	68,864	f 55,298,15	f 17,508,46	f 72,806,61
Februarij	71,984	» 57,043,60	» 18,945,17½	» 75,988,77½
Maart	80,263	» 67,335,65	» 15,025,88½	» 82,361,53½
April	88,325	» 74,880,50	» 16,296,18	» 91,176,68
Mei	116,109	» 92,821,05	» 17,185,76½	» 110,006,81½
Junij	128,819	» 105,469,15	» 15,848,91	» 121,318,06
Julij	126,323	» 105,347,75	» 16,765,71½	» 122,113,46½
Augustus	135,913	» 113,580,89	» 16,618,32½	» 130,199,21½
Totaal	816,600	f 671,776,74	f 134,194,41½	f 805,971,15½

NEDERL. RIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1857.	Aantal Reizigers.	Opbrengst van Reizigers.	Opbrengst van Goederen, enz.	Totale Opbrenst.
Mei	78,019	f 96,339,77½	f 34,441,29	f 130,781,06½
Junij	92,598	» 121,188,37½	» 36,083,51½	» 157,271,89
Julij	103,842	» 140,472,85	» 40,007,21½	» 180,480,06½
Augustus	108,939	» 146,638,17½	» 48,867,71½	» 195,505,89
Totaal	383,428	f 504,639,17½	f 159,399,73½	f 664,038,91

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 10 September.

De op 15 October a. s. door de N. H. M. te veilen Thee zal bestaan uit:

	te Rotterdam.		te Amsterdam.		Totaal.	
Boey	1,219/4	——	815/4	2/12	2034/4	2/12
Congo.	3,758/»	——	4230/»	2/»	7988/»	——
Kempoey	——	——	200/»	——	200/»	——
Souchon.	1,823/»	——	4277/»	2/»	6100/»	2/»
Pecco	750/»	205/12	773/»	997/»	1543/»	1202/»
Thunkay	844/»	——	1648/»	——	2492/»	——
Hysant	217/»	42/»	418/»	——	635/»	42/»
Schin	478/»	——	496/»	——	974/»	——
Uxim	71/»	133/»	310/»	488/»	381/»	621/»
Joosjes GB	71/»	780/»	40/»	878/»	111/»	1658/»
» FB	——	33/»	——	——	——	33/»
	9,231/4	1193/12	13,227/4	2369/12	22,458/4	3562/12

Aangevoerd in 1856 en 1857, met diverse schepen, regtstreeks van Java. Alles leverbaar per ontvang-cedullen; liggende in Entrepôt.

Te Rotterdam is nog afgedaan 3500 b. Rangoon Rijst per *Maria Anna* à f 7⅛.

Door de Nederl. Handelmaatschappij zal geveild worden:
Op Donderdag, 8 October 1857, te ROTTERDAM.

16,027	Bossen Bindrotting,	liggende te	Rotterdam.
40,637	» dito,	» »	Amsterdam.
4,572	» dito,	» »	Dordrecht.
3,127	» dito,	» »	Schiedam.
64,363	Bossen.		

520 kist.	Japansche Was,	weg. 498 pic.,	ligg. te	Rotterdam.
93 krj.	Gum Elastic,	» 229 »	»	» Amsterdam.
235 kist.	Gum d'Amar,	» 270 »	»	» Rotterdam.
119 »	dito	» 119 »	»	» Amsterdam.
12 »	d'Amar Mata Koetjing,	» 18 »	»	» »
302 pak	Cassia,	» 96 »	»	» »
89 zak.	Sago,	» 66 »	»	» »
39 bal.	Nagelsteenen,	» 11 »	»	» Rotterdam.

De Bindrottingen met een stilstand tot 1°. Maart 1858.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 10 Sept. Tarwe. 162/2 ℔ jarige Hooglandsche Kleefsche f 400; 160, 161/2 ℔ dito dito f 390, 395.

SCHIEDAM, 10 Sept. Rogge verkocht: 140/2 ℔ Reval f 234 6/w.; 141/2 ℔ Kunda f 240 3/m. — Gerst. 126/2 ℔ Libau f 221 6/w. — Moutwijn f 22,—; Jenever f 27,50; Amst. Proef f 28,75, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting; Spoeling f 0.80 per ketel.

ANTWERPEN, 10 Sept. Van *Koffij* vernamen wij de verkoop van 800 b. Maracaibo per *Leopold I*, tot vaste prijs. — *Granen.* De markt is, wat afdoeningen betreft, zeer stil. — *Katoen.* Prijzen zijn vast; er werden verkocht 140 b Louisiana ex *John Hancock*; 34 b d°. ex *Tropic* en 166 b Surate ex *Amicus* — *Rijst* vast. Heden werd ons de verkoop bekend van eene lading ca. 11000 b. Necransie, zeilende, doch den naam van het schip geheim gehouden. — *Suiker* stil en zonder omzet. — *Wol.* In de gisteren gehoudene 1e zitting der veiling werden 1780 b. Buenos-Ayros aangeboden, waarvan 1088 b. verkocht, en het overige opgehouden.

De verkoop-prijzen zijn de volgende:

70 b. BA ongew.	Merinos	van fr. 2.65	a fr. 3.—	p. kilgr.
343 » » »	1ma	» » 2.30	» » 2.80	» »
203 » » »	2da	» » 2.—	» » 2.60	» »
243 » » »	3tia	» » 1.40	» » 5.35	» »
166 » » »	4a	» » 1.15	» » 2.05	» »
[illegible] » » »	5a	» » 1.10	» » 1.30	» »
2 » » »	Pelades	» » 2.65	» » ——	» »
3 » » gewas.	3tia	» » 3.—	» » ——	» »
2 » » »	4a	» » 2.75	» » ——	» »
8 » » »	5a	» » 2.—	» » 2.25	» »
5 » » »	Pelades	» » 2.20	» » ——	» »

1088 b.

De 2e zitting, heden begonnen, bestaat uit 1636 balen, zamengesteld zoo als in ons vorig n°. vermeld; de afloop deelen wij daarvan morgen mede.

LONDEN, 9 Sept. *Suiker* vast voor Indische. Uit de hand werden afgedaan 1000 z. Mauritius, 400 z. Madras. — *Koffij* vast, in veiling werden 110 b. goed ord. St. Domingo, van 58 sh 6 d. a 60 sh. 6 d en 600 b. Natif-Ceylon a 60 sh. 6 d. toegewezen. — *Thee* met gematigden omzet in ord. Congo a 14½ d. — *Rijst.* Loco kalm en zonder omzet. Eene lading van 450 ton necransie, in Junij gezeild, werd a 11 sh. 6 d. genomen, en tot dien prijs blijven veel koopers. — *Talk* stil; PYC loco 62 sh. 6 d., op de 3 laatste maanden 57, 60 sh.

LIVERPOOL, 8 Sept. *Katoen.* De markt sluit in hoogere tendenz en zijn de prijzen voor amerikaansche soorten 1/16 d. hooger dan die van ll. Vrijdag. — *Suiker* onveranderd. Eene lading Bahia, van 4800 z. werd zeilende a 32 s. van de Kade verkocht. — *Rijst* op nieuw hooger met belangrijken omzet; 3300 b. Bengaal bedongen van 11 s. 3 d. a 13 s., 4950 b. Rangoon 10 s. a 10 s. 3 d. en 2800 b. Necransie 11 s., 800 ton dito werden zeilende gedaan van 11 s. 6 d. a 11 s. 7½ d.

St. PETERSBURG, 23 Augustus/4 September. *Granen* voortdurend stil. Tarwe onveranderd; Rogge met weinig omzet a 5½ R. — *Talk.* Een goed gedeelte van de Augustus-afleveringen zal laat inkomen, hetgeen de rijzing nog kan doen voortduren, daar nog verscheidene verkoopen gedekt moeten worden. — *Potasch.* Tot nu toe werd uitgevoerd 14.400 v.; in het begin der week werd loco gedaan a R. 31; heden is R. 30 besteed voor 70 v. op September.

MELBOURNE, 23 Junij. *Wol.* Sedert 14 April zijn in veiling gebragt, in vijf omzettingen, 1266 b., die eene goede vraag verwekten. De afschepingen sedert dien tijd bestonden uit 230 b. naar Havre, 6541 b. naar Engeland. Van Nieuw Zeeland werden hier aangebragt 4 ladingen, die in veiling tot zeer goede prijzen koopers vonden. Het is zeer waarschijnlijk dat het volgende jaar het grootste deel van de Wol dier streken op onze markt zal gebragt worden.

Talk. De laatste berigten van Engeland eene verlaging verkondigende, hebben de uitvoer doen staken, maar dat in dit saisoen de locale konsumptie zich voortdoet, hebben prijzen zich gesouteneerd, en waren in enkele gevallen zelfs niet hooger — *Huiden.* Sedert ons laatste berigt vonden belangrijke afschapingen voor Engeland plaats, ten minste fr. 1.250.000 bedragende. De hoogere berigten van Engeland veroorzaakten hier eene grrote groote opwekking, en de prijzen monteerden tot 70 c. het ½ kil.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 9 Sept. Beckering, Provincie Drenthe, Batavia. - Johansen, Phoenix, Colombo.

HELVOET, 9 Sept. Lupi, Luigi, Odessa, l. t. Falm. - Lous, Auguste, Odessa. - Collenteur, Vrouw Maria, Triëst.

Advertentiën.

(3635) Bevallen van eene *DOGHTER*, C. H. HAFKENSCHEID—JANSEN.

AMERSFOORT, 10 September 1857.

Eene jonge Dochter, [illegible], zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst als **Werk en Keukenmeid** in eene Pastorie. Adres onder *franco* brieven letter K bij den Boekhandelaar K. VAN HULST te Kampen. (3636)

Traktaatjes voor Katholieken.

uitgegeven onder kerkelijk toezigt.

HEDEN VERZONDEN N° 6, INHOUDENDE:

WIE ZIJN BUITEN DE WARE KERK?

Éene Kerk, éene leer, één weg ter zaligheid. Men kan alleen in de katholieke Kerk zalig worden. Getuigenissen der kerkvaders. Mag men alle onkatholieken buiten den hemel sluiten? De Heidenen, of zij allen verloren zullen gaan. Het oordeel van *Bourdaloue*, *Frayssinous* en den *H. Thomas.* De Joden, de Ketters, de Scheurmakers en de afvalligen. De excommunicatie. De H. Kerk heeft de magt om te excommuniceeren van *Christus* ontvangen. Deze magt heeft ten alle tijden bestaan. Bewijzen. Ook de Protestanten excommuniceeren. *Luther.* De autenthieke sententie der Dordsche vaders tegen de Remonstranten. Het ligchaam en de ziel der H. Kerk. Hoe Protestanten ter goeder trouw kunnen dwalen. Het ongeloof onzer dagen; welke gedaante het heeft, en met welke wapens het strijd. Welke onchristelijke beginselen men tegenwoordig zelfs in volksboeken verspreidt. Het scheppingsverhaal van *Burmeister* en domine *Huins* te Veendam. Verkrachting van christelijke grondbeginselen. Wat daarvan het gevolg is. Hoe de duivel in dit alles de hand heeft.

Deze nuttige volksboekjes, waarin de verderfelijke beginselen dezer eeuw met kracht worden bestreden, kosten bij getallen bijna niets. Voor *drie gulden per jaar* ontvangt men 144 boekjes, allen zeer nuttig, leerzaam en onderhoudend. H. H. Geestelijken en Leden der H. *Vincentius*-Vereeniging, worden bijzonder opmerkzaam gemaakt op deze nuttige werkjes, welke onder toezigt *der kerkelijke censuur* worden uitgegeven.

NB. N°. 1—5 geheel uitverkocht zijnde, is er een TWEEDE DRUK ter perse gelegd, welke binnen weinige dagen ter verzending gereed zal zijn.

Partikulieren ontvangen voor 75 Cts. per jaar, maandelijks een werkje in gekleurden omslag.

Men kan inteekenen bij den Uitgever dezer Courant en verder alom. (3613)

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.